

ROSENBORG - AMALIENBORG

ÅRSBERETNING 2008

Forord	3
Rosenborg	4
Amalienborg	6
Bevaring	8
Besøgstal og omvisninger	10
Museumsbutikkerne	11
Økonomi og arbejdsplaner	12
Gaver og tilskud	16
Regnskab	17
Publikationer	18
Forskningsprojekter	18
Foredrag og anden formidling	18
Kurser, kongresser, møder	19
Udlån og erhvervelser	20
Vedtægter og revision	21
Tillidsposter og medlemskaber	22
Personale	23

Livgardens 350 års jubilæum fejredes blandt andet med et Tattoo

FORORD

Den største begivenhed i 2008 for De Danske Kongers Kronologiske Samling var genåbningen af Rosenborg Slot efter gennemgribende renoveringsarbejder, herunder forstærkning og omlægning af Riddersalens gulv. Den festlige genindvielse fandt sted på Hendes Majestæt Dronningens fødseldag den 16. april med deltagelse af Regentparret. Det kan med tilfredshed konstateres, at de omfattende arbejder er blevet gennemført indenfor de stipulerede økonomiske og tidsmæssige rammer. Både presse og publikum tog godt imod det genåbnede slot. Dette har givet sig udslag i, at besøgstallet på Rosenborg atter er tilbage på niveauet fra før byggearbejdernes påbegyndelse i 2006.

Det har nu gennem en årrække vist sig, at museets satsning på formidling bærer frugt. Ganske vist kunne de to særudstillinger i Amalienborgmuseet i 2008 ikke hamle op med udstillingssuccessen fra 2007, der omhandlede Dronning Ingrid's festkjoler, men der næres store forventninger til særudstillingsprogrammet for 2009. På Rosenborg efterfulgtes genindvielsen af en særudstilling, der åbnede i maj måned med titlen På vagt – Den Kongelige Livgarde i 350 år. Med denne udstilling kunne Rosenborg kvittere for 350 års bevogtning og medvirke til fejringen af Livgardens 350 års jubilæum, som blandt festlighederne tillige omfattede det farvestrålende, internationale Tattoo på Rosenborgs excerserplads i juni måned.

I marts måned 2008 kom de mange sølvmøbler, som indgik i særudstillingen Quand Versailles était meublé d'argent retur fra Versailles. Inden da, var der imidlertid truffet aftale om endnu et udstillingssamarbejde med Versailles. Denne gang om udlån af kongelige dragter til en international udstilling med titlen Fastes de Cour, som vil blive afholdt i foråret 2009.

2008 har endvidere været præget af forberedelserne til Samlingens største særudstillings- satsning nogensinde. Sammen med museet Grünes Gewölbe i Dresden fejres 300 året for Frederik 4.'s besøg dér i 1709 med en pragtudstilling, der først vises i Dresden fra august 2009 til

januar 2010. Herefter flytter udstillingen til Rosenborg, hvor den under titlen Tro-Styrke-Kærlighed. Danmark- Sachsen 1548-1709 vises i tidsrummet februar til juni 2010.

De store opgaver i forbindelse med slottets restaurering, flytning, montering og konservering af flere tusinde genstande, kombineret med forberedelse og realisering af egne særudstillinger samt hjemtagelsen og forberedelsen af nye, store internationale særudstillinger har stillet meget store krav til Samlingens medarbejdere. Museets direktion påskønner i høj grad denne store indsats. Samtidig bringes en hjertelig tak for den store velvilje og tillid, som museet har mødt i vide kredse. Endelig rettes der en ærbødig tak til Den Kongelige Familie for den meget betydningsfulde støtte, museet også i det forgangne år har modtaget gennem gaver og udlån til særudstillinger samt den varme interesse for museets virksomhed, som er kommet til udtryk bl.a. ved talrige besøg i samlingerne på Amalienborg og Rosenborg.

Rosenborg, juni 2009

Niels Eilschou Holm
Direktør

Niels-Knud Liebgott
Museumsdirektør

ROSENBORG

Slottet blev genåbnet efter den store restaurering den 16. april 2008. Åbningen skete ved en festlighed under overværelse af Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen. Derefter var det tilbage til hverdagen. Dels den store oprydning bag kulisserne efter den kæmpemæssige logistiske opgave det havde været at få over 2000 genstande tilbage på deres rigtige plads, dels de sager som havde måttet udskydes på grund af travlhed.

Allerede i efteråret 2007 havde naboen, Den Kongelige Livgarde, forespurgt om Rosenborg ville deltage i fejringen af Livgardens 350-års fødselsdag. Det ville vi selvfølgelig gerne og den 23. maj 2008 åbnede udstillingen "På Vagt - Den Kongelige Livgarde 350 år" med deltagelse af et indbudt publikum med Livgardens chef i spidsen. Ellers deltog bl.a. Folketingets formand Thor Pedersen og H.E. Grev Ingolf, der begge er "gamle gardere". Som blikfang for udstillingen var opstillet et skilderhus ved trappen til særudstillingslokalerne i Kommandantboligen.

Samlingerne på Rosenborg og Amalienborg rummer ikke Livgarde-relaterede genstande nok til en hel udstilling, men vi var i tæt samarbejde med Livgardens Historiske Samling og fik råderet over det meste af Livgardens store samling af malerier. Desuden indrykkede vi annoncer i de store dagblade om private var i besiddelse af relevante malerier, som kunne lånes til udstillingen. Vi endte med at låne 10 malerier af nyere kunstnere, ikke altsammen lige stor kunst, men kunne sammen med Livgardens samling sammensættes til en fascinerende fortælling om garden og kunsten i de sidste 100 år.

Udstillingen var opdelt i fem temaer: 1) Livgarden i kunsten, der fortalte om kunstnernes brug af vagtparaden som motiv i det københavnske gadeliv, ikke mindst skildret ved to fine oliemalerier af Paul Fischer, men også morsomt afbildet af den naive maler Max Müller på store lærreder. I rummet var en diskret lydkulisse med musik fra vagtparadens gang gennem byen.

2) Livgardens historie - et kort tilbageblik hvortil bl.a. fra Rigsarkivet var indlånt Frederik III's original brev til Grev Schack om dannelse af en Livgarde, samt kladden til bestillingen for Livgardens første chef, greve Frederik von Ahlefeldt.

3) Livgarden og Kongen - Der har altid været

et tæt forhold mellem Livgarden og den kongelige familie og flere kongelige har været chefer for garden. Her var bl.a. udstillet Christian X's røde garderuniform, som han blev gift i 1870. Fra Fredensborg var lånt Zhilinskijs store portræt af H.M. Dronningen fra 1990, stående foran to ældre portrætter af Frederik IX og Alexander III, begge i Livgardens røde uniform. Livgarden råder over begge de originale malerier, så for første gang var alle tre udstillet sammen. I samme rum hang også Duo Duo Zhuangs portræt af H.K.H. Kronprinsen i Livgardens uniform fra 1990.

4) Livgardens funktioner. Her fortæltes om

de to væsentligste funktioner, nemlig bevogtningen af den kongelige familie, samt deltagelse i internationale missioner. For helt at skifte miljø, var indgangen til udstillingsrummet omdannet til en mørk tunnel og gemt under et par camouflagenet. Den besøgende befandt sig pludselig i en krigszone, og så sig selv komme ud fra et camoufleret telt under lyden af svirrende helikoptere og hostende lastbiler. Den ene væg var omdannet til et afsvedent landskab af grus, murbrokker og døde grene. Heri var sat to figurer af soldater - den ene klædt på som en ørkenkriger fra Afghanistan - den anden i en FN-uniform fra indsatsen i Balkan. På væggen hang en stor reproduktion af

H.M. Dronningen og H.K.H. Prinsgemalen ved genåbningen d. 16. april.

Thomas Kluges maleri: Et kort ophold. Danske FN-tropper i Bosnien. (1997-98). På den modstående væg var opstillet et skilderhus flankeret af en blå og en rød garder. Der havde til det sidste været tvivl om, hvorvidt skilderhuset overhovedet kunne komme ind gennem døren. Et skilderhus er nikantet og med en ret kompliceret facon, så det var svært at måle dets eksakte dimension. Men det lykkedes, bortset fra lidt afskrabt maling på en dørkarm.

Det sidste rum handlede om forholdet mellem Livgarden og folket. Det at have tjent i Livgarden skaber et særligt sammenhold, som videreføres gennem Garderforeningerne, der har knap 12.000 medlemmer. Netop gennem Garderforeningerne havde vi opfordret gamle gardere til indsende et fotografi af dem selv, stående foran deres hus eller opgang, for at vise, at gardere findes i alle landsdele og alle miljøer. I udstillingen var en opfordring til de besøgende selv at lade sig fotografere og hænge op, og der var åbent for tilgang hele udstillingsperioden. 27 fotos i A4-format blev det til - nogen endda så langt væk fra som Amerika.

Udstillingen førte til en vis diskussion blandt arrangørerne. Vi havde aldrig før udstillet "nutid" på Rosenborg og ville opstilling af giner iført uniform være

for langt fra vores hidtidige udstillingspraksis? Vi blev dog hurtigt enige om, at vi jo altid har udstillet dragter på giner og forsøgt at anbringe dem i et passende miljø - at miljøet ikke var kongens sale, men slagmarken i Afghanistan - kunne komme ud på et. Den største udfordring viste sig at blive tekstilkonservatorens idé med at opstille den ene figur knælende og ikke stående! Det var ikke nemt!

Udstillingen åbnede for publikum 24. maj og lukkede 19. oktober og blev set af 7.679 gæster. Udstillingen og dens plakat var skabt af museumsinspektørerne Peter Kristiansen og Axel Harms, i samarbejde med major Jesper Gram-Andersen fra Livgardens Historiske Samling. Udlånerne var H.M. Dronningen, Den Kongelige Livgarde, Livgardens Historiske Samling, Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot, Rigsarkivet, Post Danmark Frimærker, samt 10 private.

Eksercerpladsen og Kongens have var inddraget til fejringen af Livgardens 350 år, d. 30 juni.

AMALIENBORG

I 2008 afholdt museet to særudstillinger, der hver især fokuserede på Kongehusets nutidige rolle og virke med forskellige indfaldsvinkler.

AMALIENBORG MUSEET HOFKULTUR

SÆRUDSTILLING 2008

Udstillingen "Hofkultur" fortalte i glimt om Hendes Majestæt Dronningens mange gøremål fra den ene nytårstale til den næste, og den åbnede en dør på klem til hvilket kæmpearbejde, der ligger bag de mange store og komplicerede arrangementer. Når Dronningen eksempelvis inviterer til officiel middag i forbindelse med besøg fra udlandet eller særlige begivenheder i den kongelige familie, virker det hver gang imponerende på både gæsterne og hele Danmark, der følger med gennem tv. Det er Dronningen, den kongelige familie og deres gæster, der er i fokus, og der er en naturlig forventning om, at alt forløber festligt og planmæssigt, når Danmark repræsenterer. Gennem en opdagelsesrejse i særligt designede montrer kunne man på udstillingen opleve, hvordan det danske hof

arbejder både til fest og i hverdagen; med sans for, at der skal tages vare på selv den mindste detalje. Det danske hof har en lang og traditionsrig historie, og der er for tiden ca. 140 ansatte på en travl og aktiv arbejdsplads, som er tilpasset et moderne samfunds krav og forventninger. Udstillingens temaer belyste det store administrative og organisatoriske arbejde og gav indblik i de mange forskelligartede funktioner, der skal udfyldes i en større virksomhed som Regentparrets hof. "Hofkultur" viste således glimtvis, hvad der i vore dage beskæftiger hoffets afdelinger og ansatte, og gav indblik i, hvad de forskellige embedsbetegnelser dækker over.

Udover montreskabene i Havesalen sås en række af hoffets karakteristiske tjenesteuniformer rundt i museet, og i Christian X's og Dronning Alexandrines spisetue havde den kongelige taffeldækker opstillet forskellige middagskuverter udlånt af Hendes Majestæt Dronningen.

"Hofkultur", der ledsagedes af en publikation på dansk og engelsk med tekst af Hofmarskallatet, Aina Jeppsson Engelund, Gerda Petri og Mirja Thaulow, gennemførtes med velvillig støtte i form af en anonym donation. Udstillingen vistes i perioden 19. februar til 19. oktober og blev set af 39.914 besøgende.

Op mod advent slog museet dørene op til udstillingen "Kongelig jul", der kunne ses frem til lige efter Hellig Tre

Konger 2009. Julen må nemlig, som det fortsat er mange bekendt, ikke bæres ud før denne helligdag. Kongehusets jul og nytår omfatter, som i langt de fleste danske familier, en lang række traditioner. Udstillingen og den tilhørende publikation samlede for første gang temaer med tilknytning til den kongelige families skikke og opgaver i højtiden. Der fortalte bl.a. om den betydning dronningerne Alexandrine og Ingrid menes at have haft for nye juletraditioner, der er indført i deres tid, så vi alle kender dem i dag. Blandt emnerne i udstillingen var velgørenhed og adventsskikke såsom kransen med de fire lys, Lucia-optog og pakkekalenderen. Også festmad og gaver er centrale i den søde juletid med smukt pyntet bord og duftende grantræ som uundværlige elementer.

Til udstillingen blev designet særlige "opdagelses-skabe".

Hjerternes fest. Dronningens forlæg til julemærkeark nr. 100 i 2003, der har inspireret hende til udformningen af broderede pakkekalendere til børnebørnene. Den originale akvarel var udlånt til udstillingen fra Julemærkefonden.

For Kongehuset omfatter overgangen til det nye år også altid officielle arrangementer i form af Nytårstaffel og -kure i årets første dage. Inden da samles nationen om Majestætens nytårstale, der følges med stor opmærksomhed landet over på det gamle års sidste aften.

Blandt de mange forskelligartede genstande og

indfaldsvinkler vist et udvalg af dragter med tilknytning til jul og nytår i museets eje, ligesom der var eksempler på opdækninger anvendt ved nytårstaflerne. Med genstande fra museets egen samling samt en række velvillige udlånere, herunder Hendes Majestæt Dronningens Håndbibliotek og Hoffet, belystes udstillingstemaerne på mangfoldig vis. Således hørtes bl.a. stemningsfulde

julesange og -salmer fra Frederik IX's store lp-samling, hvorfra udvalgte stykker i den aktuelle anledning var overført til et moderne afspilningssystem - og stadig lige toneklart viste, at den særdeles musikkyndige konges musikalske øre omfattede genrer og epoker fra middelalderens sprødeste kirkemusik til hans samtids populære julehits.

I perioden frem til jul suppleredes julestemmer og -stemning på museet smukt med lyden af børnehavebørn, som dekorerede det store juletræ i Havesalen med pynt, som de selv havde lavet til udstillingen. I indbydelsen til børneinstitutioner på Frederiksberg og i København havde museet skrevet - som ganske vist er - at Dronningen siden sin barndom har holdt meget af at lave julepynt, men på grund af stor travlhed op til højtiden, ikke kunne nå at pynte museets træ i år, så assistance var nødvendig. Denne opfordring medførte, at der måtte lægges en særlig kalender for de mange kreative og juleforventningsfulde børn og deres pædagoger, der ønskede at medvirke til, at "det bliver jul igen i år". Mange af de hundredvis af juleklip på træet havde kongelig inspiration, var pyntet med f.eks. kroner af gult papir og bragte kærlige hilsner til Dronningen.

"Kongelig jul", der ledsagedes af et gennemillustreret hefte med tekst af Aina Jeppsson Engelund, Birgit Jenvold og Lisbeth Kragh, vist 22. november til 11. januar 2009 og besøgt af 3.414 gæster.

Museets permanente udstilling har et trofast dansk og udenlandsk publikum og tiltrækker til stadighed nye gæster, der ad mange kanaler opdager museets eksistens og oplever ca. 150 års danmarkshistorie ud fra de unikke vinkler, som museet omfatter og kan tilbyde indsigt i. Traditionen tro var der således som del af formidlingen, også i år den populære "sporleg" i efterårsferien. Denne gang var temaet "Find 13 fejl" - og så måtte børn, forældre og bedsteforældre arbejde ihærdigt sammen for at finde ud af, om Frederik VIII havde et stort farve-TV i sit arbejdsværelse, og om Frederik IX's skrivebord prydedes af en bærbar computer - og har det nu mon sin rigtighed, at der blandt alle puderne i Dronning Louises Salon kunne være en med et broderet Disneymotiv.

BEVARING

Konservering

Møbler

To nyklassicistiske stole til vær. 15 er istandsat til genåbningen af slottet og forsynet med nyt betræk. Konserveringen er fortsat af C.F. Lehmanns pragtskab med tilhørende spejlværk for ENB-midler (Genstande af enestående national betydning).

Malerier

Ramme til maleri af Gijsbrecht klargjort til udstilling. Ramme og maleri af Balsgaard konserveret til genåbningen af slottet. Konservering og restaurering af portræt af prinsesse Alexandra.

Tekstiler

Fortsat konservering af Wauters gobeliner i vær. 6 for ENB-midler. Gobelinen "Landgangen på Rügen" fra Riddersalen viste sig ved nedtagningen i 2006, at være så medtaget og skrøbelig, at den ikke kunne genophænges i sin nuværende tilstand. Stabiliseret og konserveret. Alle gobeliner i vær. 10, 11, 12, 14 og 21 blev inden genophængningen 2008 rengjort for løst snavs. Ligeledes blev de to tronehimle i Riddersalen rengjort for løst snavs og genmonteret.

Kroningstæpperne var som sædvanligt udstillet i efterårsferien.

Kuriosa

Ceremonimesterstav fra Frederik 6.s tid er blevet konserveret. De sølvgenstande der ikke blev udlånt til Versailles sidste år er blevet pudset til genåbningen. Almindeligt forefaldende arbejde med fremhæntning, evt. rensning, af genstande til fotografering. Påpladssætning i Glasværelset og Porcelænsværelset op til genåbningen.

Udstillingsarbejde

Som led i forskellige særudstillinger, er der blevet opstillet dragter. Det drejer sig om "På Vagt", "Hofkultur", udstilling på Versailles, udstilling af ordensdragter på Frederiksborg Slot, udstilling om Island, ligeledes på Frederiksborg, samt i forbindelse med juleudstilling på Amalienborgmuseet, samt en opstilling af Dronning Ingrid's kjoler sammesteds.

Eksterne opgaver:

Der har været udført opgaver for H.M. Dronningen, H.K.H. Prinsgemalen og H.K.H. Prinsesse Benedikte. For Slots- og Ejendomsstyrelsen har været udført opgaver med kommoder og spejlrammer fra Fredensborg og Amalienborg. Undersøgelse af empiremøbler for Det Kgl. Teater. Undersøgelse af lofter samt farvekonsulentarbejde for Slots- og Ejendomsstyrelsen i Frederik 8.s Palæ, Amalienborg.

"Åbne skabe" i vinterferien.

BESØGSTAL

Samlingerne blev i 2008 besøgt af 258.905, fordelt med 211.218 på Rosenborg og 47.687 på Amalienborg.

Besøget er 2.647 eller ca. 1% mindre end i 2007, hvilket dækker over en fremgang på Rosenborg på 23.324 og en tilbagegang på Amalienborg på 25.971. Størstedelen af Rosenborg Slot var, grundet den store restaurering, der blev beskrevet i Årsberetningen 2007, lukket indtil 16. april og det er glædeligt, at se at vi har genvundet det besøgstal, som Rosenborg havde før restaureringen. Det store fald på Amalienborg skyldes den ualmindelig velbesøgte særudstilling om Dronning Ingrid i 2007, en succes som det ikke lykkedes at genskabe i det forløbne år.

På Rosenborg fordelte de besøgende sig med: 161.185 voksne, 10.670 studerende, 26.934 børn og unge samt 12.429 skoleelever. De tilsvarende tal for Amalienborg er 37.724 voksne, 3.132 studerende, 5.970 børn og unge, samt 861 skoleelever.

Besøgende med Copenhagen Card udgjorde på Rosenborg og Amalienborg hhv. 6,3% og 16,9% af det samlede antal gæster. For Rosenborg er det et fald på 1,8 %, mens det på Amalienborg er en stigning på 2,5 %. Det samlede dækningsbidrag for perioden april til december er kun lidt over 60%, hvilket i det lange løb ikke er tilfredsstillende.

OMVISNINGER

Samlingen har et fast korps af tilknyttede omvisere, der kan bestilles ved henvendelse til kontoret. I 2008 gennemførtes på Rosenborg i alt 322 betalte omvisninger, heraf var de 72 for skoleklasser.

I forbindelse med statsbesøg er et besøg på Rosenborg ofte indlagt i programmet. Ved sådanne lejligheder bliver gæsterne vist rundt af Samlingens direktør eller inspektører. I år har Samlingen haft besøg af Moçambiques præsident, Vietnams vicepremierminister, Afghanistans udenrigsministerfrue, Nederlandenes ambassadør i Danmark, Irakisk kulturdelegation, medarbejderne ved EU's revisionskontor i Luxembourg, Forsvarminister Søren Gade med udenlandsk delegation, Københavns kulturborgmester Pia Allerslev, Forsvarsstabens gæster, samt Den Nordiske Juristkongres.

Desuden har Regentparret, H.K.H. Prins Joachim og Frk. Marie Cavallier aflagt besøg i samlingerne.

Hver gang nye hold af Livgardens soldater skal begynde vagttjeneste på Rosenborg får de en orienterende omvisning. Dette er i det forløbne år blevet varetaget af Peter Kristiansen og Preben Mellbye-Hansen.

MUSEUMSBUTIKKERNE

Både for Amalienborg og Rosenborgs vedkommende har butikkerne nået et smukt resultat i 2008. Især har Amalienborg i sin butik kunnet fremvise et gennemsnitssalg på over 16 kr. pr. gæst!

Som medlem af European Royal Residence Network fik museumsbutikken på Rosenborg tilstillet et spørgeskema, der skulle uddybe kategorier af varer, deres salg procentvis af hele omsætningen, samt hvilke 10 varer, som lå i toppen salget generelt. Resultatet viste en klar markering af, at de produkter vi selv lader fremstille - alle med relevans til samlingerne - ligger på en flot plads blandt top 10. Dette bekræfter på glædelig vis, at det er værd at satse på kvalitetsvarer, der formidler et stykke slotshistorie til gæsten. Som det bedst sælgende produkt er postkortene med knap 9%. I skarp konkurrence følger side om side bogen "Konger og Dronninger i Danmark/ Kings and Queens of Denmark" samt Billedvejledningen. Positivt er, at der blandt de 10 top sælgende også befinder sig silketørklæderne med mønstre fra de indlagte marmorborde, vore egne magneter, Rosenborgs spillekort, bønnebogen som evighedskalender og Christian 4.s borddug.

Til en fremhævelse af samarbejdet mellem slottene i Danmark: Sønderborg, Koldinghus, Nyborg, Frederiksborg, Kronborg, Christiansborg, Amalienborg og Rosenborg skabtes i 2008 en fælles paraply. Med sine otte felter kunne en paraply ikke være et bedre valg. Hver af de otte slotte har fået et felt med sin særlige guldkrone, med tilknytning til slottets historie.

Også i 2008 skulle det lykkes at få et ganske særligt produkt fremstillet. Denne gang drejede det sig om en genudgivelse af spillekortene fra Christian 4.-året i 1988. Med enestående hjælp fra Thora Fisker, spillekortenes grafiske kunstner, lykkedes det at få det oprindelige materiale bragt på banen igen, og ikke mindst med en flot økonomisk håndsrækning fra Bikubenfonden, er de smukke spillekort atter til salg i museumsbutikkerne.

Museumsbutikken, Rosenborg 2008: Træbakke med motiv fra bordplade med indlagte halvædelsten. Bordpladen er en gave fra storhertugen af Toscana til Frederik 4. i 1709.

ØKONOMI OG ARBEJDSPLANER

Mål og resultater

Museets driftsøkonomi baserer sig på et tilskud fra Kulturministeriet i henhold til Museumslovens § 16 samt egenindtægter fremkommet ved entréoprævning, butiks- og fotosalg og i mindre omfang salg af andre tjenesteydelser, f.eks. rekvireret konservering. Bevarings-, udstillings- forsknings- og publikationsprojekter, der ligger udenfor den basale virksomhed, er i reglen afhængig af særbevillinger eller fondstilskud. Det ordinære statstilskud, der udbetales af Kulturarvsstyrelsen, udgjorde i 2008 kr. 7.334.051 kr. Hertil kommer ca. kr.1.020.000 som kompensation for gratis entré til børn og unge. I et Aalmindeligt år svarer det ordinære driftstilskud til ca.30% af det samlede driftsbudget. Sat i relation til enkelte budgetposter dækker statstilskudet f.eks. knapt nok udgiften til aflønning af opsynspersonalet på Rosenborg og Amalienborg. Den statslige regulering af bevillingerne for løn- og prisstigninger har de senere år været neutraliseret af den almindelige procentreduktion af kulturbevillingerne og det forhold, at museet selv i forvejen skal finde dækning for 2/3 af løn- og prisstigninger, tvinger Samlingen til at arbejde hen mod en årlig vækst på omkring 5%, hvis aktivitetsniveauet skal fastholdes. Set i lyset af den generelle samfundsøkonomi med nul- eller endda minusvækst i disse år, er det temmelig store krav at stille til en kulturinstitution. Når det er lykkedes at opretholde og endda forøge aktivitetsniveauet, skyldes det to forhold: en regulering af entrépriserne i opadgående retning og en vækst i besøgstallet gennem de seneste år. Sidstnævnte forudsætter imidlertid et konstant fokus på synlighed og på skabelsen af nye publikumsrettede aktiviteter i form af publikationer, særudstillinger m.v.

2008

Museets indtjeningsmuligheder er afhængig af en række ydre faktorer, f.eks. politiske initiativer og udviklingen i den internationale turisme. Samlet set har museets ledelse valgt at anlægge en forholdsvis konservativ budgetteringslinje, hvor statstilskuddet og et årligt besøgstal på 250.000

gæster i de to museumsafdelinger på Amalienborg og Rosenborg ligger til grund for økonomien. Med lukningen af størstedelen af Rosenborg slot frem til midten af april 2008 (Skatkamrene holdtes åbne i hele byggeperioden) knyttede der sig stor usikkerhed til, hvorvidt besøgstallet kombineret med de reducerede entréindtægter i byggeperioden samlet set ville være nogenlunde i overensstemmelse med de beregninger, som lå til grund for den kompenserende ekstrabevilling, som var stillet til museets rådighed ved finansloven 2007. Regnskabet kunne gøres op med udgangen af 2008, og der viste sig at være god overensstemmelse mellem beregninger og resultat. Når dette tilfredsstillende resultat kunne opnås, skyldes det, - dels at museet gennem en række supplerende særudstillinger og fremvisning af Nils Vests Rosenborgfilm i byggeperioden- dels at den store pressebevågenhed ved slottets genåbning i forbindelse med Hendes Majestæt Dronningens fødselsdag, tiltrak et stort publikum. Hertil skal lægges den overordentlig populære særudstilling af Dronning Ingrid's kjoler på Amalienborg museet i sommeren 2007. Med andre ord viste det sig, at en veltilrettelagt formidlingssatsning gav det ønskede resultat. Besøgstallet på Rosenborg og Amalienborg museet udgjorde i 2008 i alt 259.000 gæster.

På Rosenborg var årets første måneder præget af stor travlhed i forbindelse med

færdiggørelsen af byggearbejderne. Hovedparten af alle museumsgenstande fra Riddersalen og værelserne på 1. Sal blev eftersat og istandsat af konservatorer. Utallige

genstande opbevaret i Nationalbanken og i lejede militærbunkere skulle hjembringes og geninstalleres på slottet. Blandt museumsgenstande var især Narhvalstronen arbejdskrævende. Den blev totalkonserveret takket være en bevilling fra Kulturarvsstyrelse under programmet "genstande af enestående national betydning". Alle genstande i porcelænsværelset og i glasværelset, som havde været nedpakket, skulle fremdrages, renses og istandsættes, inden de igen kunne anbringes på konsoller og ophænges på vægge. Blandt interiørerne var især alle lofter på 1. sal samt istandsættelsen og flytningen af gyldenlædertapeterne fra "Rosen" arbejdskrævende. Takket være en stor indsats fra de mange konservatorer – i slutfasen var der tilknyttet i alt 26 konservatorer og håndværkere til opgaven -og ikke mindst ved en resolut indgriben fra Slots-og Ejendomsstyrelsen omkring de nye, konstaterede rådskader, lykkedes det at fastholde det tidligere fastsatte mål, at slottet skulle stå klar til genindvielse på Hendes Majestæt Dronningens fødselsdag den 16. April. Der afholdtes på denne dag en festlig genindvielse med deltagelse af Regentparret.

Hvad udstillinger angår, fortsatte den i september 2007 åbnede særudstilling "Tæt på" frem til genåbningen af Rosenborg. I maj fejrede Rosenborg Den Kongelige Livgardes 350 års jubilæum med en særudstilling, der bar titlen "På vagt". Denne udstilling, som omfattede mange indlån fra private, blev set af 7.700 gæster og stod efterårsferien med.

På Amalienborgmuseet afholdtes to særudstillinger. Udstillingen "Hofkultur" åbnede den 19. Februar og stod frem til 19. Oktober 2008. Den meget smukke og instruktive udstilling, der var skabt i samarbejde med Hofmarskallatet, stod usædvanligt længe sammenlignet med tidligere år. Det skyldtes hovedsagelig et personale skifte, idet Amalienborgmuseets mangeårige leder, museumsinspektør Gerda Petri, ønskede at gå på pension i maj måned. Museumsafdelingens nye, daglige leder museumsinspektør Birgit Jenvold kom derved til at stå for årets anden særudstilling "kongelig jul", som tænkes afholdt frem til Hellig Trekonger, januar 2009. Begge

udstillinger på Amalienborg blev ledsaget af publikationer på dansk og engelsk.

Forberedelserne til særudstillingsarbejdet med Grünes Gewölbe i Dresden, som skal omtales nærmere nedenfor, har krævet en omfattende planlægningsindsats i form af genstandsudvælgelse, konservering, udarbejdelse af lay-out, forhandlinger med de tyske kolleger samt – ikke mindst – ansøgninger om fondsstøtte til projektets gennemførelse, da udgifterne hertil langt overstiger museets egen økonomiske formåen.

På det administrative og tekniske område gennemførtes en række planlagte ændringer. Det blev således besluttet, at rengøringsarbejdet på Rosenborg ikke længere skulle udføres af fastansatte medarbejdere, og der er derfor

truffet aftale med et privat rengøringsfirma til løsning af denne opgave. Der er endvidere gennemført en uniformering af opsynspersonalet på Rosenborg og Amalienborg og der er indført en dress-code for denne personalegruppe vedr. sommer- og vinteruniformerne. Billetkontoret på Rosenborg har fået ny, elektronisk billet-/kasseterminal, som både gør regnskabsafregningen lettere og gør det muligt at udprinte billetter med billeder eller tekst, som relaterer sig til nuværende og kommende

særudstillinger eller andre begivenheder, der knytter sig til museerne på Rosenborg og Amalienborg.

2009

Det økonomiske grundlag for Museets drift i 2009 vil som vanligt være Samlingens egenindtjening samt Statstilskuddet. Sidstnævnte udgør på budgetteringstidspunktet 7.819.000 kr. i ordinært tilskud og 1.000.000 kr. i kompensation for gratis adgang for børn og unge. Egenindtægterne ved entré, omsætning i butikkerne m.v. skønnes at ville udgøre i alt ca. 15.000.000 kr. Der opereres ikke i 2009 med forhøjelse af entrépriserne.

Næste justering vil finde sted i 2010.

På formidlingssiden forudses 2009 atter at blive et travlt år. En henvendelse fra Københavns Universitets Naturvidenskabelige Fakultet i efteråret 2008 om et udstillingssamarbejde, har ført til planlægningen af en særudstilling på Rosenborg om astronomiske ure, tidsmåling m.v. som i januar 2009 vil åbne under titlen: "Fra solur til GPS". Årets anden særudstilling på Rosenborg vises i anledning af HKH Prinsgemalens 75 års fødselsdag. Udstillingen har fået titlen "Rosenborg Vokser" og viser samlingens tilvækst af museumsgenstande gennem en periode på 33 år, nemlig det tidsrum, hvor HKH Prinsgemalen har virket som bestyrelsesformand for De Danske Kongers Kronologiske Samling.

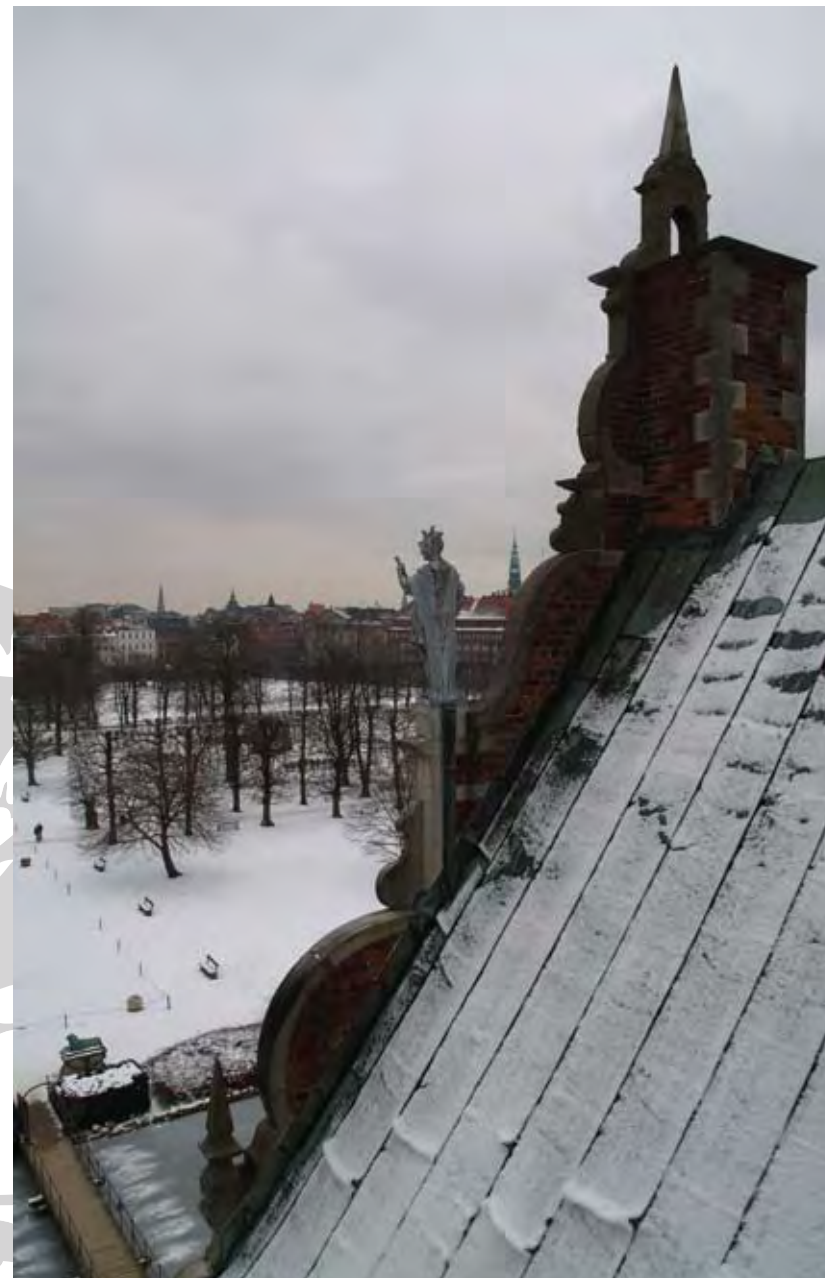
Den helt store udstillingssatsning vil for Rosenborgs vedkommende blive udstillingen "Tro - Styrke - Kærlighed. Danmark-Sachsen 1548-1709". Udstillingen kommer til at omfatte næsten i alt 300 pragtgenstande fra Rosenborg og Grünes Gewölbe i Dresden - halvdelen fra hvert sted. Udstillingen, der står under protektion af HM Dronningen og Tysklands Bundespræsident, vises først i Dresden fra 22. august 2009 - 4. januar 2010, hvorefter den flyttes til Rosenborg med forventet åbning den 13. februar 2010. Udstillingen i København tilrettelægges i samarbejde med Kvornings Tegnstue og er blevet muliggjort ved tilskud fra OAK-foundation Denmark og Augustinusfonden. På Rosenborg vises udstillingen - dels i Kommandantbygningen - dels i slottets Riddersal.

I Amalienborgmuseet planlægges der for 2009 to særudstillinger. Den første, der får titlen "Tiara. Smykkets Dronning - Dronningers Smykke" er udarbejdet i samarbejde med smykkeeksperten Nina Hald og guldsmeden Bodil Binner. Udstillingen vil omfatte ca. et dusin nyfremstillede tiara'er og diademer sat i perspektiv gennem indlån af klassiske diademer tilhørende HM Dronningen og andre medlemmer af den Kongelige familie. Udstillingen forventes at åbne i marts og stå frem til august 2009. Årets anden særudstilling med arbejdstitlen "Sølv" forventes at åbne i eftersommeren 2009. Udstillingen

arrangeres i anledning af 200 året for Hofjuvelér Michelsens fødsel, og vil omfatte Michelsen-arbejder fra museets egne samlinger samt indlån fra bl.a. Kongehuset.

Alle de nævnte udstillingsinitiativer vil i meget stor omfang inddrage museets konserveringspersonale til konservering og istandsættelse af udstillingsgenstandene – men også i udstillingsetableringerne. For Dresden-udstillingens vedkommende skal hertil lægges forberedelse og gennemførelsen af transporter af de udlånte genstande, som også omfatter udlån fra andre institutioner. Det inspirerende udstillingssamarbejde med Versailles, som i 2007/08 manifesterede sig i visningen af et stort udvalg af Rosenborgs sølvmøbler i udstillingen "Quand Versailles etait meublé d'argent" vil i 2009 blive fortsat i form af et betydeligt udlån af Kongelige dragter til udstillingen "Costumes de cour en Europe aux 17ème et 18ème siècles" på Versailles i foråret 2009. Omfattende kurérvirksomhed må også påregnes i forbindelse med visningen af en dansk podelænsudstilling i Japan. Sammen med Royal Copenhagen står Rosenborg for udlån af et større antal stykker Flora Danica-porcelæn til en udstilling, der skal vises på seks eller syv udstillingssteder i Japan i tidsrummet oktober 2009 – december 2010.

Indenfor konserveringsområdet blev, som nævnt, Narhvalstronen færdiggjort til genåbningen i april 2008. Samlingens to øvrige ENB-projekter, Lehmann-skabet og Wauter-tapeterne, fortsætter planmæssigt i de kommende år. Analyser og overslag vedr. "Marmorværelse" (Rosenborg vær. 5)

er udarbejdet, og projektet kan i foråret 2009 præsenteres med henblik på at opnå fondsstøtte til det omfattende restaureringsprojekts gennemførelse. Museet har ikke som planlagt i 2008 nået at udarbejde projekt til restaurering af "Skrivestuens" (Rosenborg vær. 2) silketapeter. Om muligt vil dette arbejde blive iværksat i 2009.

Museumsinspektør Jørgen Heins storværk om Rosenborg Skatkammersamling kunne ved årsskiftet 2008/09 gå i trykken, og værket vil blive præsenteret i foråret 2009. Endelig er to versioner af billedvejledningen til Rosenborg - en dansk/engelsk og en fransk/italiensk - under forberedelse. Begge versioner forventes at udkomme i foråret 2009.

På it-området arbejdes der fortsat på at skaffe midler til opdatering/nyetablering af hjemmesiderne for Rosenborg og Amalienborg. Museet har i 2008 anskaffet en ny og kraftigere server, som gør det muligt at opdatere de efterhånden temmelig bedagede computerprogrammer. Serveren skal samtidig betjene museets regnskabssystem, idet samarbejdsaftalen med Nationalmuseet, som hidtil har stillet database til rådighed, er opsagt med udgangen af 2009.

GAVER OG TILSKUD

Fonde:

Farumgaard-Fonden (tilskud til Stine Wiell)	160.906
Danske Banks Fond (Billedvejledning)	100.000
Bikubenfonden (Spillekort til salg i butikken)	80.000
A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal (til indkøb af to museumsgenstande til Amalienborg)	66.559
Dauids Legat for Slægt og Venner (konservering)	40.000

Statstilskud:

Ordinært statstilskud	7.334.052
Kompensation for fri entre for børn og unge	1.021.438

Ekstraordinære statstilskud:

Genstande af enestående national betydning	800.526
--	---------

PÅ VAGT

Den Kongelige Livgarde 350 år.

Jubilæumsudstilling

ROSENBERG SLOT

23. maj - 19. oktober 2008

I FRED
I KUNST
I KRIG

REGNSKAB

Indtægter	R2008	B2008	R2007	R2006
Entreindtægter	12.032.274	11.735.000	10.128.610	11.741.181
Salg af varer	2.686.243	3.175.000	2.848.752	3.021.876
Statstilskud	9.156.015	8.577.000	16.932.376	10.915.624
Private tilskud og gaver	447.465	40.000	1.784.000	2.779.000
Øvrige driftsindtægter	997.020	755.000	1.346.170	696.966
Indtægter i alt	25.319.018	24.282.000	33.039.908	29.154.647
Udgifter				
Lønninger m.v.	20.204.945	17.341.000	18.310.653	18.238.083
Pensioner	207.762	210.000	201.095	197.715
Husleje	1.137.618	1.060.000	1.059.606	1.075.230
Varme, el, vand	551.490	737.000	753.504	656.698
Køb af tjenesteydelser	2.491.408	1.471.000	2.132.965	2.602.733
Køb af varer	2.579.240	1.552.000	2.589.794	2.819.808
Anskaffelser	623.985	304.000	1.406.151	1.263.289
Reparation og vedligeholdelse	1.184.398	681.000	1.438.342	688.871
Rejseudgifter	175.779	120.000	127.684	103.391
Repræsentation	85.189	31.000	23.799	165.807
Diverse omkostninger	475.937	775.000	355.958	336.231
Udgifter i alt	29.717.751	24.282.000	28.399.551	28.147.856
Difference indtægter/ udgifter	-4.398.733	0	4.640.357	1.006.792

PUBLIKATIONER

Jørgen Hein:

Kameengefäße der Neuzeit in Schloss Rosenberg, i Gertrud Platz-Horster (udg.): *Mythos und Macht. Erhabene Bilder in Edelstein*. Antikensammlung, Staatliche Museen zu Berlin, 2008, s. 69-73.

Birgit Jenvold:

Kongelig jul, udstillingskatalog, 2008.

Katia Johansen:

Christian IV's huer, 1644: et sjældent indblik i Kongens hverdag, i *Dragtjournalen* nr. 3, årg. 2, 2008, s. 88-103. Fem artikler om Rosenborgdragter til *Håndarbejdsbladet*: Dronning Louises pelerine, ca. 1870; Kongelige babysko, mere end 200 år gamle; Jakobs drøm, et ufærdigt broderi, 1720; Forlovelseskjole i empiresnit; Broderet minikjole fra 1960. Om ordensdragter i *Kunst og Auktion*.

Niels-Knud Liebgott:

Tage Andersen på Rosenberg, i: Tage Andersen: *Enthusiasm*, København 2008, s. 268-69

Gerda Petri, Mirja Thaulow, Aina Englund:

Hofkultur, udstillingskatalog, 2008

FORSKNINGSPROJEKTER

Jørgen Hein: "The Treasure Collection at Rosenberg. The Inventories of 1696 and 1718. Royal Heritage and Collecting in Denmark-Norway 1500-1900." Publikationen udgives foråret 2009. "Elfenben". Bestandskatalog over Rosenborgs samling af elfenben og narhvaltand.

Peter Kristiansen: "Kongelige Våbenanetavler" og "Signetsamlingen på Rosenberg".

Hanz Nyström:

Implementering af energibesparelser ved benyttelse af højkvalitets LED belysning. I samarbejde med DONG Energy, Lumodan, OSRAM, Thermex og Teknologisk Institut.

Tom Feilberg:

Pragtskab udført 1757 af C.F. Lehmann med selvspillende fløjte- og trompetværker. I samarbejde med Musikhistorisk Museum / Nationalmuseet. Rekonstruktion af det automatiske musikværk i C.F. Lehmanns skab fra 1757. I samarbejde med Musikhistorisk Museum / Nationalmuseet.

Katia Johansen:

Hofdragter i det 17. og 18. århundrede. I samarbejde med Network of European Royal Residences, for Centre de recherche du Château de Versailles.

FOREDRAG O.A. FORMIDLING

Niels-Knud Liebgott:

Foredrag "The History of the small castle in Denmark" Europa Nostra Scientific Council Conference i Kilkenny, Irland. "Rosenborg og Kongehuset", Odd Fellow-logen, København. Foredrag om Rosenborgs restaurering i Dansk Arkitekturhistorisk Selskab, Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring samt tre Politiken Plus-arrangementer.

Jørgen Hein:

København i 1700-tallet for Golden Days. Omvisninger for historiestuderende ved Københavns Universitet, Dansk Selskab for Antikvitethistorie (Pragt og Parade - Den lange Sal på Rosenberg; Frederik IV's glas), Preussischer Schlösser, Gärten & Seen (Rosenborg og Amalienborg), Leidse Kunsthistorische Vereinigung.

Katia Johansen:

Præsentation af www.kongedragter.dk på KEP-symposium: "Konservatoren som formidler og kommunikator" på Ryslinge Højskole. (Konservatorernes Efteruddannelsespulje). To foredrag (dragtudstillinger på Rosenberg) for foreningen Knipling i Danmarks årsmøde i Ringsted. Foredrag på internationalt møde for scenografer. Foredrag om Frederik III.s skjortekvaster for Abegg-Stiftung, Schweiz. Foredrag om parfumerede tekstiler ved Textile Society of America's møde på Hawaii. Modtog da The Founding Presidents' Award for "fremragende og original forskning". Foredrag om parfumerede dragter ved ICOM Costume Committees møde i Santiago, Chile. Fremvisning af dragter i magasinet for teaterskræddere fra Odense Teater. Afholdt kursus for hoffets vaskeri- og kammerpersonale om dragter (opbevaring, pasning, rengøring).

Peter Kristiansen:

Foredrag i Ålholm kirke om kongekroner, Omvisning for Det Kgl. Nordiske Oldskriftselskab i ruinkælderen under Christiansborg Slot. Omvisning på Rosenberg for Rudersdal Museum. Foredrag i Baunehøj kirke om kongekroner. Omvisning for personale fra Slots- og Ejendomsstyrelsen.

STUDIEBESØG

Tilrettelagt af Jørgen Hein:

7. juli: Namiko Tekuchi, Tokyo

1. - 2. sept.: Héctor Reviro Borell, direktør for Franz Mayer Museum i Mexico City.

Tilrettelagt af Katia Johansen:

Lena Dahren, ph.d. kandidat, Uppsala.

Metaltrådsniplinger 17. årh.

Jenni Tiramani, Globe Theatre, London. Christian 4.s skjorte.

Martine Peters, Kent State University, USA. Opbevaring af museumsdrakter.

Tilrettelagt af Peter Kristiansen:

28. feb.: Colin Knight, formand for the San Francisco Ceramic Circle, Porcelæn.

28. april: Indent Martin Olin, Nationalmuseum og Susann Silfverstolpe, begge Stockholm. Globepokaler af sølv.

11. juni: Erin Griffey, University of Auckland, New Zealand. Buster af engelske konger og dronninger.

21. juni: Elisabeth Bruyns, Universitetet i Louvain, Belgien. Vinterstuens rammer og malerier

23. juni: Leon Lock, The Low Countries Sculpture Society, Bruxelles. Barok marmorskulptur, specielt busten af Charles II.

KURSER, KONGRESSER, MØDER

Niels-Knud Liebgott:

Royal Residences Network: møder i Torino og Versailles. Chateau Gaillard Conseil Permanent i Bruxelles. Chateau Gaillard Conference i Sterling (Skotland), Europa Nostra Scientific Council, Kilkenny (Irland).

Jørgen Hein:

Foredrag "War booty and cultural identity. Puzzles to the fight for Scandinavian supremacy between Sweden, Denmark and Schleswig-Holstein-Gottorp". Indlæg på War Booty, Symposium på Livrustkammaren, Stockholm. Foredrag "Krigsbytte og kulturel identitet. Brikker til den skandinaviske magtkamp mellem Sverige, Danmark og Schleswig-Holstein-Gottorp. Indlæg på MUSUND-seminar om 1658 på Malmöhus Slott. Kurér til Musée Chaumet, Paris. Møde i Dresden for forberedelse af udstilling.

Axel Harms:

Royal Residences Network: Møde i Versailles og London. NODEMo8, konference på Island om digitale medier på nordiske museer. KulturNet Danmark temadage om digital kulturformidling. Internationalt formidlingsseminar på Nyborg Strand. Formidlingsnetværkets årsmøde på Nationalmuseet.

Gunhild Hvass:

Kurér til Versailles for hjemtagning af sølvmøbler. Kurér til Kalundborg Museum.

Katia Johansen:

Studierejse til Nederlandene vedr. syede kvaster: Rijksmuseum (fjernmagasin Lelystad), Fries Museum (Meppel). Dragtpuljemøde Kalundborg. ICOM Advisory Council, Paris. Kollokvium på Abegg-Stiftung (Schweiz): "Netherlandish Fashion in the Seventeenth Century". ICOM Costume Committee's møde i Chile. Efteruddannelse: KEP-symposium (Konservatorernes Efteruddannelsespulje) på Ryslinge Højskole: "Konservatoren som formidler og kommunikator". DM-kursus (Dansk Magisterforening): "Flowskrivning".

Peter Kristiansen:

Studietur til Amsterdam for at se særudstilling om Maria Sibylla Merian på Rembrandthuis. Studietur til Museet på Sønderborg Slot for at se særudstilling om de Slesvig-Holstenske hertuger. Deltog på MUSUND-seminar om 1658 på Malmöhus Slott med indlæg "Striden mellem Tre Kroner og Tre Løver" - 300 års våbenstrid mellem Danmark og Sverige.

Berit Møller:

Deltog i kurser "Structure of paintings" og møbelpolstring

Hanz Nyström:

Kurér til Stockholm.

Steffen L. Petersen:

Deltog i "The Attingham Study Week 2008" - Treasure Houses of Middle England.

UDLÅN

I løbet af 2008 har der været udlånt genstande til 13 museer og udstillingssteder i ind- og udland.

Museet på Koldinghus, Kolding
til udstillingen "Kaffe og kage, te og chokolade"
17.8.2007 - 13.1.2008

Folketinget, Christiansborg Slot, København
til udstillingen "100-året for grundstensnedlæggelsen til
Christiansborg Slot"
8.10.2007 - 14.1.2008

Bard Graduate Center, New York, U.S.A.
til udstillingen "Fragile Diplomacy: Meissen Porcelains for
European Courts"
15.11.2007 - 10.2.2008

Holbæk og Omegns Museum, Holbæk
til udstillingen "Da spaniolerne kom - et kulturmøde i 1808"
1.2.2008 - 24.3.2008

Statens Museum for Kunst, København
til udstillingen "Rammens Kunst"
8.3.2008 - 15.3.2009

Museet på Koldinghus, Kolding
til udstillingen "Da spaniolerne kom - et kulturmøde i 1808"
29.3.2008 - 1.6.2008

Nationalmuseum, Stockholm, Sverige
til udstillingen "Tidens Form"
24.4.2008 - 19.10.2008

Langelands Museum, Rudkøbing
til udstillingen "Da spaniolerne kom - et kulturmøde i 1808"
13.6.2008 - 17.8.2008

Ordenskapitlet/ Det Nationalhistoriske Museum på
Frederiksborg Slot, Hillerød
til udstillingen "Gud og Kongen"
28.6.2008 - 31.8.2008

Roskilde Museum, Roskilde
til udstillingen "Da spaniolerne kom - et kulturmøde i 1808"
29.8.2008 - 2.11.2008

Nationalmuseum, Stockholm, Sverige
til udstillingen "Lura ögat. Fem seklers bländverk"
25.9.2008 - 11.1.2009

Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot,
Hillerød
til udstillingen "Danmark-Island"
27.9.2008 - 31.12.2008

Kalundborg Museum, Kalundborg
til udstillingen "Rav til alle tider"
10.10.2008 - 31.10.2009

ERHVERVELSER

Rosenborg:

Fra privat giver har Samlingen modtaget en Adresse til Samlingens første direktør J.J.A. Worsaae, fra 1875. Adressen stammer fra en efterkommer af Worsaae og har forbindelse med Samlingens portræt af Worsaae.

Amalienborg:

Fra Hendes Majestæt Dronning Anne-Marie: En af Frederik IX's piber, fremstillet på Den Kgl. Porcelainsfabrik.

Fra Hofmarskallatet: Programmer og effekter med tilknytning til arrangementerne omkring Kronprinsparrets bryllup.

På auktion hos Bruun Rasmussen i København er erhvervet en samling af platter, fremstillet i anledning af forskellige højtider i kongehuset.

Samlingen stammer fra Kejserinde Dagmars tid på Hvidøre.

Fra boet efter H.M. Dronningens hofdame Wava Armfelt er modtaget bl.a. fotos.

På auktion hos Christie's i London er der med velvillig donation fra A.P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond til almene Formaal erhvervet to genstande til Guldburet: en sølvdåse med Christian IX's portræt, samt en dobbeltramme med Christian IX's dronning Louises portrætter.

VEDTÆGTER

De Danske Kongers Kronologiske Samling er oprettet ved kgl. resolution af 14. juni 1854, givet af Frederik VII, og har følgende ordlyd:

Vi ville allernaadigst, at følgende paa Vort Slot Rosenborg værende Samlinger og Gjenstande, nemlig Kronings-insignierne med Kronjuvelerne og Diamanterne samt de øvrige Gjenstande, der opbevares i de saakaldte Regalieskabe, den egentlige chronologiske Samling, adskillige til Afbenyttelse ved høitidelige Lejligheder bestemte Apparater, saavel som andre forskellige Sager, saasom Flora-danica-Stellet, Glas-samlingen mm. desl., samt det egentlige Slotsbygningssinventarium herefter skulle udgjøre een Samling under navn af den chronologiske, at denne Samling betragtes som det Kongelige Huses uafhængelige Eiendom, arvelig fra Konge til Konge, og at den henlægges under Overbestyrelse af den af Vore Ministre, der har Foredraget i de Sager angaaende Vort Kongelige Huus, altsaa for Tiden Udenrigsministeren, samt Overhofmarskallen tilligemed den, som Vi ellers maatte finde for godt dertil at forordne.

Bestyrelsen udgøres af Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen og Kulturministeren.

Direktør:
Kabinetssekretær, kammerherre Niels Eilschou Holm
Museumsdirektør:
Cand.art Niels-Knud Liebgott

Museets officielle navn er:
De Danske Kongers Kronologiske Samling, Rosenborg og Amalienborg.

Rosenborg Slot: Øster Voldgade 4A
1350 København K.
Tlf. 33 15 32 86.

Amalienborg Slot: Christian VIII's Palæ
1257 København K.
Tlf. 33 12 21 86.

Museumskategori:

Kulturhistorisk Museum.

Museets formål og emnemæssige Indhold:
Med udgangspunkt i malerier, møbler og andre genstande, som har tilknytning til den danske kongefamilie, er samlingens formål at fremstille en del af Danmarkshistorien fra Christian IV's regeringstid til nutid.

PÅ VAGT

Den Kongelige Livgarde 350 år.

ROSENBERG SLOT 23. maj - 19. oktober 2008

rosenborgslot.dk

I FRED
I KUNST
I KRIG

REVISION

Revision:

Samlingens økonomiske revision ved afdelingschef Annie Nørskov og fg. kontorchef Anne Aagaard har i 2009 revideret årsregnskabet for 2008. Revisor har påtegnet årsregnskabet og afgivet revisionsprotokollat.

Revisionen har omfattet: Kontrol af beholdningskonti, analyse af bogholderiets enkelte driftskonti, stikprøvevis bilagsrevision, revision af årsregnskab samt forvaltningsrevision.

Genstandsrevision:

Arkivar Steen Nottelmann fra Royal Copenhagen og fuldmægtig i Kulturministeriet Peter Navntoft afholdt revision den 4. dec., først på Rosenborg og senere på Amalienborg. På Rosenborg blev der holdt revision på genstande i vær. 15 (Frederik VI's værelse) samt i vær. 31 (Glasmagasin). Revisionen gav anledning til en enkelt bemærkning om problemer med en flertydig placeringsangivelse.

På Amalienborg ville revisionen gerne se et bestemt fotoalbum fra ca. 1890. Det åbnede en generel problematik omkring hvorvidt fotografier i fotoalbums endnu ikke er registreret enkeltvis. Museet forventer at samle op på det forhold i indeværende år. Tilsidst reviderede man et antal genstande i Frederik VIII's arbejdsværelse, og alle var behørigt mærkede med inventarnummer. Revisionen gav ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Ved systematisk magasingennemgang på Amalienborg blev det konstateret, at der var genstande med mangelfuld nummerering, og at pladsregistreringen ikke altid var opdateret eller fyldestgørende. Ligeledes kunne det ved stikprøver ses, at ikke alle genstande i den permanente udstilling var korrekt registrerede. På denne baggrund påbegyndtes en systematisk gennemgang af samtlige genstande i museets samling. Gennemgangen fortsætter i 2009, hvorved der opnås en opdateret og i videst muligt omfang fyldestgørende registrant over museumsgenstandenes placering.

TILLIDSPOSTER

Niels-Knud Liebgott: Udpeget til officiel rådgiver for det Litauiske Kulturministerium vedr. genopførelsen af det Storhertugelige Palads i Vilnius, Indvalgt i Europa Nostra Scientific Council. Forstander for Det Kongelige Selskab for Fædrelandets Historie. Vicepræsident for Det Kgl. Nordiske Oldskriftselskab, Bestyrelsesmedlem i: ICOMOS-Danmark, Den Kongelige Udstillingsfond, Europa Nostra Danmark, Dronning Margrethe II's Arkæologiske Fond samt Selskabet til udgivelse af danske Mindes-mærker. I præsidiat for Museet for Religiøs Kunst, Medlem af Conseil Permanent for Borgforsker-kongressen Château Gaillard og af Tranquebar-komitéen. Medlem af Selskabet for Dansk Kulturhistorie. Medlem af Selskabet for Historie, Litteratur og Kunst. Medlem af præsidiat for International Club Copenhagen. Konsulent for Middelaldercenteret på Bornholm. Medlem af Det rådgivende udvalg og censor ved Turistføreruddannelsen ved RUC. Censor i faget Kunsthistorie ved Universiteterne i København og Århus. Inventarrevisor ved Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot. Områdekonsulent ved Danmarks Nationalleksikon i Middelalderarkæologi. Fagkonsulent for Gyldendals Leksikon.

Axel Harms:
Medlem af Formidlingsnetværkets styregruppe. Medlem af styregruppen for NODEM2010.

Jørgen Hein: Medlem af repræsentantskabet for Ole Rømer Museet og Byhistorisk Samling og Arkiv, Sekretær i Selskabet for Dansk Kulturhistorie. Medlem af styregruppen for Kunstkammerprojektet.

Birgit Jenvold: Medlem af ICOM: ICFA-International Committee for Museums and Collections of Fine Arts.

Katia Johansen: Præsident for ICOMs Costume Committee 2007-10.

Peter Kristiansen: Kassierer i Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring. Medlem af redaktionen af "Bygningsarkæologiske Studier". Indvalgt i bestyrelsen for Kulturnatten i København. Medlem af styregruppen

for MUSUND. Medlem af Redaktionsrådet for Heraldisk Tidsskrift.

Berit Møller: Medlem af Vidensgruppen omkring restaureringen af Frederik 8.s Palæ, Amalienborg.

Hanz Nyström: Bestyrelsesmedlem i Tværfagligt Netværk under DKM. Tovholder i TG Light (Target Light).

MEDLEMSKABER

CAB
Castles around the Baltic

DMCBRK
Danske Museers Center for Bevaring og Restaurering af Kunst

ERRN
European Royal Residence Network

FDSM
Foreningen af Danske Special Museer

Heraldisk Selskab

ICAA
International Council of Museums of Applied Arts

ICOM
International Council of Museums

IIC
The International Institute for Conservation of Historic and Artistic Works of Art

NKF
Nordisk Konservatorforbund

ODM
Organisationen af Danske Museer

Ordenshistorisk Selskab

SKM
Skandinavisk Museumsforbund

UKIC
United Kingdom Institute for Conservation

VDR
Verband der Restauratoren

PERSONALE

Direktør:

Kammerherre Niels Eilschou Holm

Museumsdirektør:

Niels-Knud Liebgott, daglig leder, cand.art.

ROSENBORG

Museumsinspektører:

Jørgen Hein, cand.mag.
Peter Kristiansen, cand.arch.
Axel Harms, cand.mag.

Kontor:

Søren P. Simonsen, kontorfuldmægtig
Marianne Arnold, overassistent (deltid)
Kirsten T. Christiansen, overassistent
Alice Flinthøj, overassistent (deltid) (fratrådt)
Gitte Bech Lassen, overassistent (tiltrådt 21. april)

Teknisk personale:

Erik H. Larsen, museumsmedarbejder
Mette Lohse, vagtmester
Ole Madsen, museumshåndværker
Kirsten Munck, museumsbutikschef

Rengøring:

Birgitte Christensen (fratrådt)
Lone Dürr (fratrådt)
Susanne Schlichter (fratrådt)

Opsynspersonale (deltid):

Knud Andersen, Thomas Becher, Karin Blumensadt, René Bobirk, Peter Buch, Nette Børkdal, Horacio Cavilli, Annalise Christiansen, Ilan Dellagi, Kenneth Dürr, Jørgen Enge, Inge Lise Fürst, Nancy Garner, Dorte Glüsing, Erik Grenaa, Elisabeth Hagland, Christina Hansen, Niels Hansen, Marianne Heldtberg, Ken Holst, Rune Jakobsen, Denis Jensen, Max Jensen, Erik Jeppesen, Søren Johansen, Allan Lauridsen, Anni Nielsen, Marina Nielsen, Thyge Nielsen, Bo Nilsson, Sanne de Fine Raith, Jens Røgilds, Hildegard Teller, Jesper Thomsen, Robert Tsaturyan, Juhan Vabamäe

Omvisere:

Nette Børkdal, Preben Mellbye-Hansen, Per Nielsen, Steffen L. Petersen, Sanne de Fine Raith, Lasse Rodewald, Karen Søby, Juhan Vabamäe, Jon R. Volquartz

Projektansat videnskabeligt personale:

Mette Lemvig-Müller (bibliotek)

Skånejob:

Ole Thamdrup, cand.mag.

Traktørstedet Rosenborg

Forpagter: Cathrine Schøbel (fratrådt 31.12.)

AMALIENBORG

Museumsinspektører:

Gerda Petri, mag.art. (fratrådt 30.6.)
Birgit Jenvold, mag.art. (tiltrådt 1.7.)

Kontor:

Jacob V. Madsen, overassistent
Aina Engelund, museumsassistent (fratrådt)

Teknisk personale:

Esther Madsen, vagtmester

Rengøring:

Charlotte Antonsen
Thomas Christensen
Mette Katrine Hansen
Maria Kirstine Malling
Maria Grønkjær Sawaed (orlov)
Bettina Suddergaard

Opsynspersonale (deltid):

Anne Brit Christensen, Thomas Christensen, Mette Katrine Hansen, Steen Hougaard, Elise H.B. Jensen, Michael Juul, Camilla Kagstrup, Maria Malling, Birgitte Bardtrum Momme, Anne Louise de Neergaard, Eva Nørgaard, Lise Nørholm, Steffen L. Petersen, Solveig Rantsén, Vibeke Sass, Anne Ristock Stender, Bettina Suddergaard, Vibeke Søndergaard, Betty Sørensen, Bodil Agerup

Omvisere:

Mette Katrine Hansen, Louise Lefèvre, Esther Madsen, Birgitte Bardtrum Momme, Steffen Petersen

Projektansat videnskabeligt personale:

Aina Jeppsson Engelund, cand.mag.

Lisbeth Kragh, cand.mag.

Studentermødested:

Lisbeth Kragh Larsen (fratrådt)
Ditte Thisgaard Jensen (tiltrådt 20.10.)

KONSERVERING

Konserveringspersonale:

Hanz Nyström, ledende konservator
Anders Abildgaard, konserveringstekniker (fratrådt)
Marianne Dupont, konserveringstekniker (fratrådt)
Tom Feilberg, konserveringstekniker
Gunhild Hvass, konserveringstekniker
Katia Johansen, konserveringstekniker
Berit Møller, konservator
Majken Thorvildsen, konserveringstekniker (projektansat)

Midlertidigt ansat konserveringspersonale:

Kirsten Bresler
Stina Bøge
Lone Ørskov Dybvik
Marianne Heldtberg
Tove Jakobsen
Anne Brøndum Jensen
Annemarie Juul
Henriette Heyn Olsen
Anja Liss Petersen
Marianne Hvass Petersen (tekstiler)
Jeanette Asferg Rasmussen
Anne Jonstrup Simonsen
Anna Sparr
Lin Rosa Spaabæk
Bodil Stauning

KOLOFON

Redaktion: Peter Kristiansen
Tilrettelæggelse: Axel Harms
Udgivet juni 2009
Oplag: 200
Tryk: Narayana Press
ISBN: 978-87-89542-77-5

